ל) לעיל סו: גיטין נה. [עדיות פ"ז מ"ט], ב) ב"מ מנ: מ"ם. ג) ומי׳ מומ׳ מ"ו מג: ע"ס, אם נע" מוט"ע"ו ז. ד"ה ר"מ], ד) לקמן לו: ב"מ ק:, ה) [סוכה ל: לא.], ו) לקמן ק: וש"ג, ז) גיי רש"ל בהמה. ק) כתובות נא:, ט) [שם וב"ב קסט:], י) רש"ל מוחק זה, כ) נשייך למתניי בדף לג:], () שייך לע"ב,

הגהות הב"ח

(א) גמ' ת"ר הגחל רחל וגוזה וילדה כל"ל ותיבת פרה נמחק: (ב) שם משום דקסבר שינוי במקומו עומד. בע"ז מז ע"א משמע דילדה לא מקרי מינוי כלל. (והשאר חסר): (ג) רש"י ד"ה משלם ד"ה משלם מותה ואת גיוותיה ואת ולדותיה כל כו' כל"ל: (ד) תוד"ה משלם כו' וכל שבת. וכ"כ האשר"י וע"ש

הגהות הגר"א

(א) תום' ד"ה משלם כו' לגולן (רשום קו על תיבת לגולן). נ"ב לנגול כל"ל ככל״ש: [ב] ד״ה מאן כו' וא"ת כו'. נ"ב אבל להרמב"ם ניחא דס"ל דוקא לאחר יאוש לר"י וקרקע אין לה יאוש דר"י ס"ל דשינוי אינו קונה כאן וכמש"ל ק"ב ב וו"ש מ"ש לצבוע כו' ואולי לשיטמייהו (ועבהגר"א סימן שנ"ד ס"ק א"): [ג] ד"ה דאמא כו' אבל ליכא למימר כו'. נ"ב אבל הרי"ף והרמב"ס מפרשים הכל נילא וניחא משמע כל יא נוכ ט מפרשט בשבחה דממילה דסתם שבח משמי השבח ולכן לא פריך לר"י משום דלדידיה לא קני אלא לאחר יאוש בשבחא דממילא : לי"ל

רבינו חננאל ואו איכא פסידא כגון מריש שבנאו בכירה טויש שבנאו בביווו שוינה רבנן כגזילה שאינה קיימת, נוטל דמיו מפני תקנת השבים. מתני׳. גזל פרה מעוברת. רחל טעונה וגוזה משלמין אותה ואת גיזותיה ואת ולדותיה דברי ר' מאיר, ר' יהודה אומ׳ גזילה חוזרת בעיניה, ר' שמע' אומ' רואין אותה כאילו היא שומה אצלו בכסף. פיר', ר' מאיר סבר מחזיר הכל. או שינוי קונה וקנסא הוא דקניס בגזל, מאי נפקא מינה היכא דכחש מכחש. או אמ' שינוי במקומו עומד אפילו כחש גזילה חוזרת בעיניה ואי אמ׳ בעיניה, כחש כשעת גזלה. ואתינן למיפשט מגזל בהמה והזקינה עבדים והזקינו משלמין כשעת הגזלה ר' מאיר אומ׳ הגזלה ר' מאיר אומ׳ בעבדים אומ׳ לו הרי שלך לפניך דר׳ מאיר סבר שינוי קונה וקנסא הוא דקניס, ודחינן לה. תא שמע לצבוע לו אדום וצבעו שחור. שחור וצבעו אדום ר' מאיר אומ' נותן לו דמי צמרו. ואסיקנה,

נשנית תהנה שבימי רבי שלא להחזירו: ועל המריש. במסכת גיטין. מריש קורה: משום פסידה דבירה שויוה רבנן כדליתה. ומיהו דמי בעי לאהדורי הואיל וגזילה קיימת בבירה: משלם אותה ואת גיזוסיה (ם. כל מה שנטל ממנה ומה

שהשביחה: גוילה חוורת בעיניה. כמות שהיא עכשיו ריקנית יחזירנה והדר משלם דמי גיזות ועובר כמו שהיה בשעת הגזילה ולא שבח הגיזה שהשביחה אללו ולא שבח הולד דלא קנים רבי יהודה אבל דמים שבשעת הגזילה משלם דליכא למאן דאמר כל הגולנים בציר משעת הגוילה ישלמו: רוחים חומה כחילו היח שומה הצלו בכסף. משעת הגזילה ומשלם דמים כשעת הגזילה. ולקמן [ע"ב] מפרש במאי פליגי ר' יהודה ור"ש: קנסא קנים. שלא יהא חוטא נשכר בגזילה ליטול את השבח: ונפקא מינה. להיכא דלא השביחה אלא כחשה אי אמרת טעמא משום דשינוי במקומו עומד כחשה נמי הדר כדאיתא השתא ואי טעמא משום הנס׳ הוא ושינוי קני משלם כדמעיקר׳ י) (היכא דליכא קנסא ה"נ איכא שינוי ומשלם כמעיקרא): והוקינה. דאשתני לגריעותא והיינו כחשה: בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך. דעבדה כמקרקעי דמי וקרקע הדרה בעינה ואינה נגולת לקנות לגולן בשינוי ולהיות ברשותו: דמי למרו. כדמעיקרא ואע"פ דמהשתא שוי טפי לנריכים למר אדום: והכא קנסא קא קנים. במתני׳ ובלבע דלאו גולן הוא ולאו חוטא הוא לא קנים דהח שוגג הוח: מדחפיך רב. לקמן בפרקין (דף 1:): בשוגג. כגון לוקח שלקח מגזלן והשביחה ולח ידע שהיא גזולה: מן המחוררין. מנכסים בני חורין ולא מנכסים משועבדים: פירות ושבה פירות. תנן במסכת גיטין (דף מח:) אין מוליאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות מנכסים משועבדים מפני תקון העולם הפסד לקוחות. אכילת פירות ושבח קרקעו׳ מפרש להו בשנים אוחזין (ב"מ ד' יד:): גט חוב. שטר חוב: שחין בו אחריות. שלה שיעבד לו לוה בשעת הלוחה את נכסיו ולא כתב לו כל נכסי אחראין לך לפרוע מלוה זה: לאו טעות סופר הוא. ואינו גובה מנכסי משועבדים ולא אמרינן אין לך אדם המלוה מעותיו בלא שעבוד נכסי לוה והסופר טעה ולא כתב בו אחריות אלא דוקא אזלינן בתר שטר: רבי מחיר. בשנים חוחזין (שם דף יב:) מלא שטרי חוב אין בהן אחריות נכסים יחזיר לפי שאין ב"ד נפרעין מהן: כשהוא גובה. הלוקח חוזר על הגזלן שהנגזל בא

ונוטל שדהו כמות שהוא והלוקח

חוזר על הגזלן שמכרה לו באחריות:

נובה

כאן בגזילה קיימת כאן בשאין גזילה קיימת והא אבנט דגזילה קיימת היא מאי אבנט דמי אבנט וכל היכא דגזילה קיימת לא עבוד רבנן תקנתא והרי מריש דגזילה קיימת היא ותנן שימול דמיו בבירה שימול דמיו ישימול דמיו י מפני תקנת השבים שאני התם דכיון דאיכא פסידא דבירה שויוה רבנן כדליתא: גזל פרה מעוברת וילדה וכו': יחנו רבגן הגוזל רחל (ש) וגזזה פרה וילדה משלם אותה ואת גיזותיה ואת ולדותיה דברי רבי מאיר יהודה אומר גזילה חוזרת בעיניה רבי שמעון אומר רואין אותה כאילו היא שומא אצלו בכסף איבעיא להו מאי מעמיה דרבי מאיר (י) משום דקסבר שינוי במקומו עומד או דילמא בעלמא שינוי קונה והכא קנסא הוא דקא קנים למאי נפקא מינה להיכא דכחשא מכחש תא שמע ייגול בהמה והזקינה עבדים והזקינו משלם כשעת הגזילה רבי מאיר אומר בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך ואילו בהמה כשעת הגזילה ואי סלקא דעתך סבר רבי מאיר שינוי במקומו עומד אפי' בהמה נמי אלא לאו ש"מ קסבר ר' מאיר שינוי קונה והכא קנסא הוא דקא קנים אמרי רבי מאיר לדבריהם דרבנן קאמר להו לדידי שינוי אין קונה ואפילו בהמה נמי אלא לדידכו דאמריתו שינוי קונה אודו לי מיהת בעבדא דכמקרקעי דמי יוקרקע אינה נגזלת ואמרי לִיה רבנן לא עבדא כממלמלי דמי ת"ש ילצבוע לו אדום וצבעו שחור שחור וצבעו אדום ר' מאיר אומר נותן לו דמי צמרו דמי צמרו אין דמי צמרו ושבחו לא ואי סלקא דעתך סבר רבי מאיר שינוי אין קונה דמי צמרו ושבחו בעי למיתב ליה אלא לאו ש"מ קסבר ר"מ שינוי קונה והכא קנסא הוא דקא קנים שמע מינה איכא דאמרי הא לא איבעי לן מדאפיך רב ותני גול ״פרה והזקינה עבדים והזקינו משלם כשעת הגזילה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך ודאי לרבי מאיר שינוי קונה והכא קנסא הוא דקא קנים ליה כי קא איבעי לן הכי איבעי לן כי קא קנים במזיד אבל בשוגג לא קנים או דילמא אפי' בשוגג נמי קנים תא שמע יחמשה גובין מן המחוררין ואלו הן יפירות יושבח פירות יוהמקבל עליו לזון בן אשתו וכת אשתו וגם חוב שאין בו אחריות וכתובת אשה שאין בה אחריות מאן שמעת ליה דאמר יאחריות לאו מעות סופר הוא רבי מאיר וקתני פירות ושבח פירות שבח פירות היכי דמי יכגון שגזל שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה

גוילה קיימת. חייב להחזירה: והא אבנט דגוילה קיימת הוא. ועליו באילה קיימת. חייב להחזירה: והא אבנט דגוילה קיימת הוא. ועליו דאיירי ברועה בהמה של אחרים וגנב מהן גיזה וחלב ולאו משום דחשוד להרעות בשדות של אחרים דכיון שאין הבהמה שלו אין אדם חוטא ולא לו כדאמר בפרק קמא דבבא מליעא (דף ה:): סמשלם דמי פרה העומדת לילד. (ד) וכל שבח

שמשעת גולה עד שתלד [א] לגולו: חמשה גובין מן המחוררים.

אע"ג דתנא מנינא תנא ושייר הנך דתנן בהניזקין (גיטין דף מח: ושם כ:) אין מוליאין למזון האשה

והבנות מנכסים משועבדים מפני תיקון העולם והתם נמי שייר המהבל עליו לזון בן השתו וכת השתו וגט חוב שאין בו אחריות ומהכא קשה לשמואל דאמר בפ"ק דב"מ (דף יג.) אומר היה ר"מ שטר חוב שאין בו אחריות נכסים אין גובה לא מנכסים משועבדים ולא מבני חורין והכא משמע דגבי מבני חורין ומיהו בלחו הכי איתותב שמואל התם מברייתא אחריתי ויש לדחות דשמואל הוה מפרש שאין בו אחריות היינו שמפורש שלא קבל עליו אחריות והא דמוקי לה הכא כר"מ משום דלכאורה כוותיה אתיא:

מאן שמעת ליה דאמר אחריות [ב] מעות סופר כו'. ול״ת [ב] בלאו האי טעמא ה"מ למפרך מאן שמעת ליה דקנים ר"מ וש"מ דבשוגג קנים ואז לא הוה לריך לאתויי ברייתא אלא מתני׳ דהניזקין (גיטין דף מח: ושם) דאין מוליאין לאכילת פירות וי"ל דמכח זה לא ה"מ לאוכוחי דאתיא כר"מ דהא רבי יהודה נמי מלינן למימר דקנים לרב זביד דאמר דלרבי יהודה שבח שעל גבי הגזילה הוי דנגול אע"ג דנשתנית ע"י כגון נטענה או נתעברה אלל גזלן והאי שבח שהשביח הלוקח היינו נמי שבח שעל גבי הגזלה ויקנוס בו ר' יהודה כמו בההיא דלקמן (ע"ב) לרב זביד ואע"ג דכי נוקי לה נמי כרבי יהודה אכתי מצי לאוכוחי דהשתא ר' יהודה דלא קנים ליה כולי האי קנים בשבח זה שע"ג קרקע ר"מ דקנים טפי לא כ"ש מכל מקום טפי ניחא ליה לאוכוחי מר' מאיר גופיה ר"י:

סדאתא בעל ארעא ושקיל ארעא סדאתא ושבחא ש"מ בשוגג נמי

קנים. ה"מ לשנויי דגשבח היתר על היניאה מיירי דההוא לא הוה הנס דכיון דקרקע אין נגזלת ברשותיה דמריה אשבחיה ולא דמי למטלטלי ואפילו לשמואל דאמר בפ"ק לב"מ (דף יד: ושם) דלוקח מגזלן לית ליה שבחא איכא לאוקמי כגון שהנו מידו כדאמר התם אלא דבלאו הכי משני שפיר [ג] אבל ליכא למימר דסתם שבח משמע הכל בין כנגד היציאה בין מה שיתר על היציאה דהא התם גבי פלוגתא דרב ושמואל במוכר שדה לחבירו ונתואת שאינה שלו

דעדיפא מיניה משנינן בפ' מי שמת (ב"ב דף קמ:) מאי שבח חלי שבח ומיהו המקשה ודאי ס"ד דטריף כל השבח אף שכנגד היליאה ולפי סברתו הא דתניא בפ"ק דב"מ (דף טו.) אם השבח יותר על היליאה נוטל השבח מבעל הקרקע והיליאה מב"ח ואוקמינן בגוזל ונגזל לא אתיא כר" מאיר דלר"מ אפיי יציאה מנגול לים ליה משום דקניס א"ינ יש לחלק דהסם איירי בלא ידע שהיא גזולה דבשוגג כי האי לא קניס:

להיחה (בחובות נא:). והמקבל עליו לדוך בן אשתו ובת אשתו. אף הוא אין גונה מן המשוענדים, לפי שאין קנופין ואין כתובים, והא דתנן בהנושא (כתובות קא:) והיא מונית מנכסים משועבדין מפני שהיא כנעלת חוב, מוקמינן לה החם נשקנו לה מידו, דסתם קנין לכתיבה עומד (שם נא:).

שמע מינה דסבר ר' מאיר שינוי קונה והכא קנסא קניס, שמע מינה. איכא דאמרי הא לא מיבעיא לן, כי קא מיבעיא לן ר' מאיר דקניס לשלם הגזות והולדות מי שגול במזיד. אבל בשוגג, כיון שגול בהמה על מנת שהיא שלגוי וכיוצא בה ונמצאת שלישראל, מאי. ופשטינן לה מיהא גובין מן המחוררין, פיר׳ ולא מן המשועבדין. פירות,

והרי היא יוצאה מתחת ידו כשהוא גובה

דפליגי אם יש לו שבח אם לאו היינו ע"כ בשבח היתר על היציאה דיציאה למה לא יטול מן הנגזל מי גרע מיורד בשדה חבירו שלא ברשות ועוד

יו א מיי פ"נו מהלי נזילה חלום הלכה א מחג משיו עג טוש"ע ח"מ סיי שעב סעיי א: יח ב מיי וסמג שם טור

עין משפם

נר מצוה

ש"ע ח"מ שעג סעי' ל וסי' קטו סעי' ל: ים ג מיי' פכ"ג מהלי אישות הלכי ית חמו עשין מח טוש"ע אה"ע סיי

קיד סעיף ד: ד מיי' פ"ט מהלכות גזילה ואבידה הלכה ו סמג עשין עג טוש"ע ח"מ סי שעג סעיף א:

מוסף רש"י

המריש. קורה, ותקנות קתשיב ואזיל במסכת גיטין וליייר בית גדול סו:)**. בבירה.** וו). בבירה. נית גדול (גיטין נה.). מפני תקנת השבים. שאם אתה ממריכו לקעקע בירתו ולהחזיר מריש עלמו ימנע מלעשות תשונה (שם). בעבדים אומר לו הרי שלך לפניך. דכקרקע דמי וברשותיה דמריה קיימי (לקמן צו:) דקיימא לן קרקע אינה נגזלת וכל מקום שהיא ברשות בעליה עומדת ועבד כמהרהעי שונגות ישבג בנוקו קשי דמי ואינו נגזל להיות נקנה לגזלן לשלם דמים, הילכך כי אוקין ברשומיה דמריה אוקין (ב"מ ק:). וקרקע אינה נגזלת. כלומר אינה הנויה לגולו בשום יאוש. קנייה לגומן בטום יחוט, דלעולם בחזקת בעליה היא, דמקראי נפקא לן בהגחל נתלת (קיו:) (טובה ל:). נותן לו דמי צמרו. בותן לו דמי צמרו. קני בשינוי לר"מ ולא יהיב ליה אלא דמי למרו לקמן ק:) בדמים שלמר לבן נמכר בשוק, דקניה בגולו לשלם כשעת הגזילה (ב"מ עח:) דמי למר לכן כמו שמסר לו, דקניה בשינוי ונתחייב מעות שם בשינוי ונחקוייב מעות (שם קידו:) נותן לו לבע זה דמי למר לבן ככתחילה אם ירלה, דסבירא ליה לר"מ כל המשנה מדעת בעליו נקרא גזלן ונוטל בתלרו לעצמו אע"פ שהוא מעולה עכשיו בדמים (ע"ד 1.) אבל לא דמי שבחו, או זה יתן שכרו משלם ויקח הלמר (לקמן ק:). גובין מן המחוררין. מנכסי מן המחוררין. בני חורין לבד, אם יש נכסים בני חורין אצל החייב נגבין, ואם לאו אין נגבין מו המשועבדים וכתובות פירות ושבח פירות. כדתנן נמס' גיטין (מח:) אין מוליאין לאכילת ולשבח קרקעות מנכסים משועבדים מפני מיקון היייל תיקון אוחזיי ד מיקון השונט, וכשנים אוחזין בטלית (יד:) מפרש לאכילת פירות ולשבח פירות קרקעות כילד, הרי שגזל שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה והרי היא יולאה בדין מתחת יד הלוקח עם שבח שהשביח הלוקח בובל ובניר ועם פירות שבה, שהנגול טורפה ממנו, כשהוא חוזר על המוכר שמכרה לו באחריות גובה קרן מנכסים משועבדין ושבח מנכסים בני חורין ולא מן

המשועבדין, מפני תיקון העולם, לפי שאין קנובין

ואין הלוקח יודע